

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/153/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513202154
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8513202154.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Simkovej v právnej veci žalobcu J. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. XX, pr. zast. JUDr. Vladimírom Dlugolinským, advokátom, AK, Levočská 1, Stará Ľubovňa proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, pr. zast. JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, AK, Boženy Němcovej 22, Košice v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/21/2013-112 zo dňa 25.03.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 69,61,- Eur na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Dlugolinského, advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil rozhodcovský rozsudok sp.zn. 2C/2787/2012 zo dňa 19.01.2012 vydaný Arbitrážnym súdom Košice.

Ďalším výrokom žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 205,67 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Vladimíra Dlugolinského, advokáta, vedený vo VÚB, a.s., č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 40 ods.1 písm.c/ a j/ a ods.2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ust. § 52 ods.3,4, § 53 ods.1,4 písm.r/5, § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka podľa článku 3 bod 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993.

Účastníci konania uzatvorili poisťnú zmluvu, kde žalobca vystupoval ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby ako spotrebiteľ, kým žalovaný pri poskytovaní poistenia vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Zdôraznil, že táto zmluva má spotrebiteľský charakter a preto musí spĺňať požiadavky upravené v § 52 nasled. OZ. Vo Všeobecných poisťných podmienkach bola okrem iného upravená aj rozhodcovská doložka na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodoval a ktorej platnosť žalobca namieta. Okrem podpisu žalobcu na konci všeobecných poisťných podmienok je jej podpis aj pri osobitných zmluvných dojednaniach, v ktorých v bode 2 je vopred naformulovaný súhlas zmluvných strán s riešením sporov v rozhodcovskom konaní v zmysle časti XV. Všeobecných poisťných podmienok. Súd prvého stupňa zdôraznil, že rozhodcovská

doložka je vopred naformulovaná dodávateľom a neumožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie o prípadnom spore na všeobecnom súde ak by spotrebiteľ aj chcel riešiť spor na rozhodcovskom súde, z doložky nemožno zistiť, ktorému súdu by mal žalobu adresovať, keďže rozhodcovský súd v zmysle časti XV. bodu 2 bude podľa potreby vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými poisťovňou, teda žalovaným, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného rozhodcovského súdu, resp. pokiaľ sama poisťovňa nezriadi stály rozhodcovský súd. Takýto spôsob zloženia, resp. určenia rozhodcovského súdu je ukázkovým príkladom neprijateľnej podmienky keďže by mal ísť o súd vopred vytvorený žalovaným ako dodávateľom, resp. osobou poverenou žalovaným, bola by tu veľká pochybnosť o objektívnosti takéhoto súdu. Vyhodnotil takto naformulovanú rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku s tým, že jej cieľom je hlavne dosiahnutie rozhodnutia, ktoré by mohlo byť exekučným titulom bez toho, aby sa vecou zaoberal Všeobecný súd. Tomuto nasvedčuje aj rokovací poriadok rozhodcovského súdu a sadzovník poplatkov a poukázal v tejto súvislosti aj na priebeh samotného rozhodcovského konania. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že rozhodcovská doložka bola osobitne dojednaná a preto je platná. Spôsob akým bola zmluva spotrebiteľovi - žalobcovi predložená je skôr nevhodným predkladaním zmluvných podmienok vo vzťahu ku ktorým oprávnený sledoval ich vylúčeniu spod režimu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok, čo predstavuje nekalú obchodnú praktiku. Inštitút individuálne dohodnutej podmienky je potrebné vykladať v súlade s cieľom Smernice Rady 93/13/EHS. V tomto prípade bola rozhodcovská doložka navrhnutá dodávateľom vopred na predpísanom tlačive, o čom svedčí aj to, že jedinými údajmi, ktoré boli vo Všeobecných obchodných podmienkach dopisované rukou, boli údaje o osobe poistníka, osobe konajúcej za poisťovňu, číslo poistnej zmluvy a dátum a miesto podpisu zmluvy. Spotrebiteľ ak si niečo želá z určitých dôvodov, minimálne sa predpokladá, že vie, prečo chce niečo individuálne dojednať. Skutočnosť, že doložka je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy neodôvodňuje záver, že žalovaný preukázal osobitné vyjednanie. Naopak, ide o docielenie stavu, ktorý má formálne indikovať vyňatie rozhodcovskej doložky z režimu súdnej kontroly čo súd vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku v zmysle cieľov Smernice 2005/29. K právomoci súdu na konanie bolo zdôraznené, že z rozhodcovského spisu je zrejmé, že žalobca odpor proti rozhodcovskému rozsudku nepodal, teda rozhodcovský súd nemá o čom rozhodovať v riadnom konaní. So zreteľom na uvedené žalobe vyhovel.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ust. podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovaného ako neúspešného účastníka nahradiť žalobcovi trovy konania. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia žalobcu vo výške 205,67 Eur, ktoré predstavuje I. odmena za 3 úkony právnych služieb - 2 x 60,07 Eur za úkony vykonané v roku 2013 a 1 x 61,87 Eur za úkon právnej služby vykonaný v roku 2014, a to za úkony 1. príprava a prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (§ 11 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinné do 30.06.2013), 2. spisovanie a podanie žaloby 30.04.2013 (§ 11 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinné do 30.06.2013), 3. účasť na pojednávaní dňa 25.03.2014 (§ 11 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), II. náhrada paušálnych výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. 2 x 7,81 Eur k úkonom právnej služby vykonaným v roku 2013 a 1 x 8,04 Eur k úkonu vykonanému v roku 2014.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Žalovaný namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa bol vydaný predčasne bez zistenia skutkového stavu a následného právneho posúdenia a to pokiaľ ide o sporný nárok z poistnej zmluvy, pretože súd vo veci nevykonal všetky označené dôkazy. Žalovaný namietal správnosť postupu súdu prvého stupňa, keď nekonfrontoval žalobcu so sprostredkovateľom poistenia a to z úradnej povinnosti na objektívne posúdenie zistenia skutkového stavu. Žalovaný považuje stále za nespochybniteľné, že vstupoval do poistného vzťahu so žalobcom ako informovaným spotrebiteľom. K tomu žalovaný predložil aj listinný dôkaz a to záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve o dňa 02.04.2008. Rovnako ako žalobca aj žalovaný vstupoval do základného poistného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poistného vzťahu boli dojednané medzi žalobcom a sprostredkovateľom poistenia a to vrátane rozhodcovskej doložky. Súd prvého stupňa uprednostnil účelové tvrdenia účastníka o tom, že zmluvu podpísal v pozícii klienta v stave totálnej neinformovanosti. Súd bez toho, aby konfrontoval tieto účelové tvrdenia žalobcu z jeho písomnými prejavmi rozhodol v rozpore s § 35 ods. 2 OZ. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobcovi boli vysvetlené veľmi jasne, zrozumiteľne a úplne všetky skutočnosti o Všeobecných poistných

podmienkach a ďalšie náležitosti poisťnej zmluvy, ako i spôsobe mimosúdneho riešenia sporov formou popísanou v čl. XV. Všeobecných poisťných podmienok podľa Zákona č. 244/2002 Zbierky a sám žalobca rozhodoval o tom, kedy chce uzavrieť poisťnú zmluvu a či vôbec túto poisťnú zmluvu chce uzatvoriť. Prečo sa súd prvého stupňa vyhol povinnosti vykonať riadne test primeranosti podmienky v zmysle § 53 ods. 10 zostáva prekvapivé a z hľadiska žalovaného arbitrárne podané rozhodnutie. Súd prvého stupňa bol v súlade s O.s.p. povinný preskúmať rozpor vo výpovedi žalobcu s obsahom záznamu, ako listinného dôkazu, čo súd prvého stupňa nevykonal. Obdobné poisťné zmluvy v danej dobe poskytovalo na náplne liberalizovanom poisťnom trhu SR 26 poisťovní, preto nie možné tvrdiť, že by žalobca bol nútený uzavrieť poisťnú zmluvu bez rozmyslu práve so žalovaným a je zrejmé, že poisťná zmluva sa neuzatvárala v majetkovej tiesni zapríčinennej nedostatkom finančných prostriedkov. Vôľa rozhodovacej schopnosti žalobcu v danom čase nebola ovplyvňovaná vidinou rýchleho zisku peňazí. Nie je logické a mysliteľné, aby žalobca podpisom osobitných zmluvných dojednaní konal v omyle, keď sa domnieval, že znovu podpisuje buď poisťnú zmluvu alebo prevzatie VPP. Odmieta tiež argumentáciu plynúcu z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo/1/2012. Tento právny záver súdu neobstojí, pretože v prvom rade konajúci súd vedel, že dovolací súd nerozhodoval o merite veci, teda o platnosti či neplatnosti rozhodcovskej doložky, pretože dovolanie odmietol pre procesnú neprípustnosť. Poukázal na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 402/2008 a nález Ústavného súdu SR spis. zn. II. ÚS 499/2012. Z rozhodnutia I. ÚS 250/2010 vyplýva pre všeobecné súdy príkaz pri výklade a aplikácii právnej normy zohľadniť všetky súvislosti, účel a cieľ právnej normy. Podotkol, že aby bolo dojednanie v zmluve považované za neprimerané, nepostačí aby z neho len vyplývala nerovnosť v právach a povinnostiach, ale aby táto nerovnosť bola značná. Z toho plynie, že najprv je nutné definovať rovnosť v právach a povinnostiach, potom nerovnosť a následne nerovnosť takej intenzity, ktorú je možné označiť za neúnosnú, teda za značnú - hrubú. V dôsledku využitia dohody o rozhodcovskom konaní obsiahnutej v poisťnej zmluve žalobcu došlo ku zníženiu predpokladaných tzv. gamanákladov zahrnutých do ceny poistenia pre spotrebiteľa a teda ku získaniu materiálnej výhody pre spotrebiteľa ako zrkadlový odraz takejto okolnosti. Nie je preto správny právny záver súdu prvého stupňa, ktorý ani dôkladne neposudzoval hlavný právny vzťah a to vzťah poisťný medzi žalobcom a žalovaným a nijako sa nevenoval jeho zániku v druhom roku po uzavretí poisťnej zmluvy, ktorá mala trvať dlhší čas. Súd prvého stupňa riadne rozhodnutie nezdôvodnil, čo je dôvodom pre postup podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave 18CoE/132/2013 s tým, že takéto správne chápanie rozhodcovskej doložky a rozhodcovského konania v systéme civilného práva zrejme ušlo pozornosti súdu prvého stupňa a konanie predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia je preto porušujúcim právo žalovaného na spravodlivé súdne konanie. Žalovaný tiež považuje za nesprávny záver súdu o tom, že rozhodcovská doložka nebola platná ani individuálne dojednaná. Zo znenia rozhodcovskej doložky vyplýva, že bola pred tým vysvetlená žalobcovi nezávislým subjektom, ďalej bola doložená podpisom oboch strán, bola teda jednoznačne individuálne dojednaná a preto ju treba považovať za platný úkon oboch strán v spore. V zmysle týchto dôvodov žalovaný navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a priznal mu trovy odvolacieho konania vo výške 69,91 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Dlugolinského, advokáta.

Podľa názoru žalobcu hlavnou právnou otázkou v predmetnej veci je vyriešenie otázky, či rozhodcovská doložka na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodoval a ktorá je upravená v článku XV.VPP žalovaného, podľa ktorej všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní je podmienkou individuálne dojednanou ako tvrdil žalovaný a v negatívnom prípade, či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka). Žalobca zastáva názor, že s touto právnou otázkou sa súd prvého stupňa v rozsudku náležite vypořiadal. V dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností podľa názoru žalobcu bol vyvodený správny záver. Tvrdenia žalovaného o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v osobitných zmluvných dojednaniach sú podľa názoru žalobcu irelevantné. V týchto osobitných zmluvných dojednaniach si účastníci len opätovne dohodli povinnosť v prípade akéhokoľvek sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu už raz dohodnutému vo všeobecných poisťných podmienkach. Z osobitných zmluvných dojednaní nevyplýva, aby v prípade ich nepodpísania žalobcom mala stratiť platnosť tiež časť XV. Všeobecných poisťných podmienok týkajúcich sa rozhodcovského konania. Preto bez ohľadu na to, či by žalobca osobitné zmluvné dojednania podpísal alebo nie, jeho povinnosťou vyplývajúcou zo všeobecných poisťných podmienok bolo podrobiť sa rozhodcovskému

konaniu. Takúto duplicitnú úpravu riešenia sporov vo všeobecných poisťných podmienkach a osobitných zmluvných dojednaniach možno označiť ako za zavádzajúcu a mätúcu. Žalobca predložil k vyjadreniu zápisnicu z pojednávania zo dňa 10.04.2014 vo veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp.zn. 2C/39/2014, predmetom ktorej bolo zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného rozhodcom JUDr.Bohumírom Zaujecom sp.zn. 2C/2785/2012 zo dňa 19.01.2014 rovnakých účastníkov konania ako sú v tomto konaní. V konaní sp.zn. 2C/39/2014 bol vypočutý sprostredkovateľ poistenia, ktorého výsluch navrhol sám žalovaný, ktorý uzatváral rovnakú poisťnú zmluvu, ako aj rozhodcovskú doložku. Z jeho výpovedi vyplýva, že síce obsah zmluvy žalobcovi vysvetlil, ale o rozhodcovskej doložke sa pri uzatváraní poisťnej zmluvy vôbec nebavili. Z výpovede sprostredkovateľa poistenia teda nejako nevyplýva, že by rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a žalobca pri uzatváraní informovaný o nej. Práve na strane žalovaného bolo v prebiehajúcom konaní dôkazné bremeno preukázať, že žalovaný si nielen formálne, individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. Podľa názoru žalobcu neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky. Žalobca poukázal na ust. § 53 Občianskeho zákonníka, ktorý nikdy nebol zaradený medzi prípady relatívnej neplatnosti podľa ust. § 40a Občianskeho zákonníka, teda v prípade neprijateľnosti rozhodcovskej doložky ide o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Vo vzťahu k námietkam žalovaného, že žalobca sa už raz podrobil rozhodcovskému konaniu, žalobca ešte raz poukázal na skutočnosť, že žalovaný v tej dobe nevedel, že ide o rozhodcovské konanie a zároveň si uvedomoval svoj dlh voči poisťovni na poisťnom. Preto pod hrozbou a zo strachu pred exekúciou uhradil žalovanému plnenie v tej dobe požadované žalovaným v rozhodcovskom rozsudku.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 24.06.2015 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Ust. § 205 ods.2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods.2 písm.d/ O.s.p., teda nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa kritérií uvedených v ust. § 132 až § 135 O.s.p., teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska.

Nesprávne právne posúdenie veci v zmysle ust. § 205 ods.2 písm.f/ O.s.p., je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

Za mylnú aplikáciu práva sa považuje použitie iného právneho predpisu než aký sa správne mal použiť alebo síce aplikácia správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

Vo veci preskúmvanej odvolacím súdom tento zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza zo správneho skutkového a právneho záveru. Žalobcom produkované dôkazy na preukázanie jeho skutkových tvrdení hodnotil súd prvého stupňa v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 132 až § 135 O.s.p. a jeho hodnotenie i skutkový záver si osvojuje i odvolací súd.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 02.04.2008 poisťnú zmluvu č. 4364700190 súčasťou ktorej boli aj všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a.s.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v dobe uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 3,4 citovaného zákona, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r/ citovaného zákona, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. § 53 ods. 5 citovaného zákona, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) na vydaní rozhodcovského rozsudku sa zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Ako bolo vyššie uvádzané, predmetná poistná zmluva bola uzatvorená 02.04.2008 a preto by mala rešpektovať ustanovenia OZ uvedené v citovanom § 52 ods. 1 a nasled. týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, keď je potrebné konštatovať, že táto zmluva je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) OZ.

Je zrejmé, že podľa článku XV. Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej poistnej zmluvy, bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa pritom zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Súčasťou týchto Všeobecných obchodných podmienok pre poistenie dojednané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s. je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich Osobitné zmluvné dojednania pod č. 1/2007, ktoré v bode II. formulujú vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poistných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného v tom zmysle, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní by ju bolo potrebné rešpektovať. Z týchto dojednaní nevyplýva, aby v prípade ich nepodpísania žalobkyňou mala stratiť platnosť tiež časť XV. Všeobecných poistných podmienok. Aj pokiaľ žalobkyňa Osobitné zmluvné dojednania podpísala, jej povinnosťou plynúcou zo Všeobecných povinných podmienok bolo podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

Cieľom akejkoľvek rozhodcovskej zmluvy je nepochybne dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom alebo súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Rozhodcovská zmluva sa často vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je však význam rozhodcovskej doložky osobitý, pretože pri vzniku sporu, súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Rozhodcovskú doložku si žalobkyňa v danom prípade osobitne nevyjedнала, nakoľko táto splyvala s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohlo len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť Všeobecným poistným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá -ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. K samotným okolnostiam uzatvárania poistnej zmluvy bola v konaní vypočutá žalobkyňa a z obsahu ďalších predložených listinných dôkazov nevyplýva, aby zo strany sprostredkovateľa poistenia jej bolo poskytnuté riadne vysvetlenie dôsledkov uzatvorenia rozhodcovskej doložky. Práve so zreteľom na to, že tzv. osobitné zmluvné dojednania pod č. 1/2007 sú súčasťou Všeobecných poistných podmienok a súčasťou uzavretej poistnej zmluvy, vylučuje prijať záver o náležite osobitne dojednanej zmluvnej podmienke.

Je preto potrebné uzavrieť, že došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/, j/ Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko formuláciou rozhodcovskej doložky došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania práve so zreteľom na to, že táto rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom a vylučuje spotrebiteľa z možnosti obrátiť sa so svojimi nárokmi aj na všeobecný súd. Navyše boli porušené aj všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, a to už spomínané ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ žalovaný poukazuje na záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve, podpísaný dňa 02.04.2008 je potrebné uviesť, že opätovne ide o predtlačný formulár, ktorý obsahuje časť o sťažnostiach na vykonávanie, sprostredkovania poistenia sprostredkovateľom poistenia a v jej rámci informáciu, že na mimosúdne vyrovnanie možno využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle Zákona č. 244/2002 Zbierky a Všeobecných poistných podmienok platných od 1.1.2007 (XV. časť). Uvedený formulár odkazuje na Všeobecné poistné podmienky žalovaného, kde je dohodnutá výlučná právomoc rozhodcovského súdu pre riešenie sporov medzi účastníkmi predmetného poistného vzťahu a preto je potrebné konštatovať, že daný záznam o požiadavkách klienta nemá charakter individuálne dojednanej doložky, v zmysle vyššie uvádzaných záverov.

Odvolací súd má za to, že rozsudok je dostatočne preskúmateľný a jeho odôvodnenie má náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa sa vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

K odvolacej námietke žalovaného, že bolo potrebné vykonať test primeranosti, odvolací súd uvádza, že vzhľadom na uznaný dôvod podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. čo do nedostatku právomoci rozhodcovského súdu nebolo potrebné sa týmito námietkami žalovaného zaoberať. Súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovel. Správne rozhodol súd prvého stupňa i čo do výroku o trovách konania.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 69,61 Eur a to vyjadrenie k odvolaniu 61,87 Eur (§ 13a ods. 1 písm. c/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a režijný paušál 8,04 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Dlugolinského, advokáta do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 149 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.